

לימוד הלכות החג + מעות חטים + פסח והכנתה + תאריכים חסידיים

תוספת לימוד מראש חודש

ד. [בראש חודש ניסן] "שתי שבתות" לפני החג, צריכים להוסיף בלימוד הלכות החג באופן נעלה יותר, הן בכמות הזמן והן באיכות הלימוד, (בדוגמת ההוספה דהנהגה נסית בראש חודש ניסן)⁷.

לימוד הלכות קרבן פסח

ה. בהכנה להקרכת הפסח נכלל גם (ולכל לראש) לימוד פרטי הענינים דהקרכת הפסח, החל מ"סדר קרבן פסח" שדפס בסידור השווה לכל נפש⁸.

מעות חטים - צרכי החג

הקדמה

בשולחן ערוך שלו פוסק אדמו"ר הזקן כי: "מנהג פשוט בכל ישראל שכל קהל וקהל משמיים מס על בני עירן לצורך חטים לפסח לקנותם ולחלקם לעניי עירך". בדורנו, הורחב המנהג ממעות עבור חטים למצות למעות עבור כל צרכי הפסח. הרבי מה"מ הקדיש כמות יוצאת דופן של זמן לעורר התרמה שנתית זו.

בין פורים לפסח

א. יש להתחיל ה"שטורעם" בכל זה מבעוד מועד - שמיד לאחר פורים עוסקים כבר ב"מעות חטים"⁹ והולך וניתוסף בנתינת צרכי החג מזמן לזמן, ומוסיף והולך מיום ליום, ככל שמתקרבים לפסח¹⁰.

כל צרכי החג

ב. [במעות חטים] נכללים כל צרכי החג, עבור כל ימי הפסח (שבעה ימים, ובחור"ל שמונה ימים¹¹), - צרכי הסדר (מצות, ד' כוסות וכו'), וצרכי יום טוב בכלל (בגדי יום טוב, ומאכלי יום טוב), וכיוצא בזה¹².

פסח מהודר

ג. [גם] לאחר שכבר נתן לו צרכי החג, עליו להשתדל ולפעול עליו להתעלות לדרגה נעלית יותר, שאז יתוסף אצלו בעניני הידור מצוה וכיו"ב, וממילא, יתוסף גם בהצורך דנתינת צרכי החג, בהתאם למעמדו ומצבו החדש¹³.

שהמקבל יוכל לתת

ד. צריך להשתדל ביתר שאת וביתר עוז שלכל אחד ואחד מישאל (עד

7) מתי מתחילים?

במסכת פסחים ו. נחלקו הדעות מתי צריך להתחיל ללמוד הלכות הפסח: "שואלין ודורשין בהלכות הפסח קודם הפסח שלשים יום, ר' שמעון בן גמליאל אומר שתי שבתות (=שבועיים)".

לצאת ידי חובת שניהם

ש"פ ויקרא תנש"א - התוועדיות ע' 415-414: "אף שההלכה היא ש"שואלין ודורשין בהלכות הפסח קודם הפסח שלשים יום", דלא כדעת רשב"ג, מ"מ, נוסף לכך שבנוגע לכל הפולגות אמרו חז"ל ש"אלו ואלו דברי אלקים חיים". יש לומר שבנידון דידן יכולים לקיים ב' הדעות גם במעשה בפועל. ובפסחות - שהתחלת הלימוד בהלכות החג היא שלוש יום לפני החג, וכשמתקרבים יותר לחג, "שתי שבתות" לפני החג צריכים להוסיף.

משה התחיל בראש חודש ניסן

יש לומר הביאור בזה על פי המבואר בהמשך דברי הגמרא "טעמא דרשב"ג. . . משה רבינו עומד בראש החודש ומזהיר על הפסח, שנאמר "החודש הזה לכם ראש חדשים"

הימדי הניסי מתווסף ללימוד

- שבוה מרומו הפסח שנינו ד"החודש הזה לכם ראש חדשים" (הנהגה נסית) מהוה נתינת כח להוספה בלימוד הלכות הפסח מ"ח ניסן. . . באופן נעלה יותר מהתחלת הלימוד שלושים יום לפני החג, ע"ד ובדוגמת ההוספה דהנהגה נסית בראש חודש ניסן לגבי הנהגה טבעית שלפני זה¹⁴.

8) כך תקריב את הקרבן הרוחני:

ש"פ ויקהל-פקודי תשמ"ח - התוועדיות ע' 448. ושם (בהשיחה) ע' 444: "ומתחילים להתכונן להקרכת הפסח - כאמור, שמפ' פרה באים לפ' החודש, קרבן פסח - בביהמ"ק השלישי וכו'". וראה ש"פ צו, שבת הגדול תשמ"ח - התוועדיות ע' 516: "ועד"ז בנוגע לעבודה בנפש האדם בתוכן הענין דקרבן פסח: פרטי לקיחת הפסח - משכו וקחו", משכו ידכם מעבודה זרה וקחו לכם צאן של מצוה", כלומר, למשוך עצמו, לסגת ולהתנער מכל דבר שהוא בבחינת "עבודה זרה", זר לתורה ויהדות, וקחו, לקחת עניני תורה ומצוות בריבוי יותר ובעומק יותר. ופרטי הענינים הקשורים עם הקרבת הפסח - צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו", שכל פרטי כחותיו, מהכח הנעלה ביותר (שכל), כולם נעשים "קרבן פסח לה", חודרים באש דקדושה, "אהבת ה' כאש בוערה בלבו כרשפי שלהבת כו", שיוקדת ובושרת תוך כל כולו".

9) שילוב תלמוד ומעשה

שיחת מוצאי שושן פורים תשמ"ט - התוועדיות ע' 464. וראה שיחת תענית אסתר ופורים תשמ"ח - התוועדיות ע' 411: "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה". . . ומנהג ישראל הוא, שמתחילים לתת משך זמן לפני פסח (החל משלשים יום קודם החג, יום הפורים)".
10) שיחת ערב פסח תש"נ - התוועדיות ע' 51. ע"ד שבועיים לפני החג ראה לקמן אות יא.
11) ש"ח מוצאי שושן פורים תשמ"ט - התוועדיות ע' 464.
12) ש"ח צו תנש"א - התוועדיות ע' 443.
13) ש"ח שמיני תשמ"ט הערה 116 - התוועדיות ע' 512. ובשוה"ג שם: "ועד"ז בנוגע להמשפיע - שהעילוי שלו צריך להיות שלא בערך לגבי העילוי שרוצה לפעול אצל המקבל וכו'".

לימוד הלכות החג

הקדמה

בשולחן ערוך שלו, פותח אדמו"ר הזקן את הלכות פסח בהלכות הבאות: "חכמים הראשונים תקנו בזמן שבית המקדש היה קיים שיתחילו הדרשנים לדרוש ברבים הלכות הרגל שלשים יום לפני הרגל דהיינו שמפורים ואילך ידרשו הלכות פסח. ומחמשה באייר ואילך ידרשו הלכות עצרת ומ"ד באלול ואילך ידרשו הלכות החג לפי שכל אחד ואחד הדר בארץ ישראל חייב להביא ברגל ג' קרבנות עולת ראייה ושלמי תגינה ושלמי שמחה וכל קרבן צריך להיות נקי מכל מום ומשאר דברים הפוסלים את הקרבן לפיכך תקנו חכמים לדרוש הלכות הרגל שלשים יום לפניו כדי להזכיר העם את הרגל שלא ישכחו להכין בהמות הכשרים לקרבן ויהיה להם שהות כל שלשים יום. ותקנה זו לא נתבטלה מישאל אף לאחר שחרב בית המקדש שכל חכם היה שונה לתלמידיו הלכות הרגל שלשים יום לפניו כדי שיהיו בקיאים בהלכותיו וידעו המעשה אשר יעשו ומהמון עם היו דורשים הלכות הרגל בשבת שלפניו שבשבת זו היו מתקבצין כל העם מכל הכפרים לשמוע הלכות הרגל מפי החכם לפיכך נהגו בדורות האחרונים שהחכם דורש הלכות פסח בשבת שלפניו אם אינו ערב פסח והלכות החג דורש בשבת שובה (אבל עצרת אין בו הלכות מיוחדות שכל איסור והיתר הנוהגין בו נוהגין גם כן בפסח וסוכות). והעיקר לדרוש ולהורות להם דרכי ה' וללמד להם המעשה אשר יעשו ולא כמו שנוהגין עכשיו.

ובדורות הללו שאין החכם שונה לתלמידיו הלכות (לפי שהכל כתוב בספר) מצוה על כל אחד ואחד שילמוד הלכות הרגל קודם הרגל עד שיהיה בקי בהם וידע המעשה אשר יעשה".

ללמד דיני פסח מבעוד מועד

א. להסביר וללמד דיני הפסח מבעוד מועד, כדי שיספיקו לקנות מצות כשרות, מצה שמורה, כלים חדשים, (או להכשיר הכלים), וכיוצא בזה¹⁵.

המשמעות הרוחנית של ביעור חמץ

ב. [הנ"ל כולל גם] להסביר הענין דביעור חמץ ברוחניות, להיות בן חורין מזה שנקרא בשם "חמץ" (וכן שאר השמות שקראו לו חז"ל)¹⁶.

הכנת הילדים ללילה ארוך

ג. לחנך הקטנים (הן קטנים בשנים והן קטנים בידיעות) - "שלא ישנו התינוקות"¹⁷, (החל מ"התינוקות" שבו¹⁸) אלא אדרבה - יפעלו פעולתם, החל מהשאלה ד' הקושיות [גם אצל ה"שאינו יודע לשאול"]¹⁹.

זאת למודעי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת השמועים), מתשמ"ח ואילך, והוא על אחריות המלקט בלבד.

1) משיחת ל"ו אדר תנש"א - לירידי "מחנה ישראל" - התוועדיות ע' 402: "[לאחר שכל המשתתפים שיחיו ניגשו לכ"ק אדמו"ר שליט"א לקבל ברכתו הק', ביחד עם שליחות מצוה לצדקה - פנה כ"ק אדמו"ר שליט"א להשלוחים שיחיו ואמר: וכו'".

2) תפילה להינצל מהחמץ שבלב

שם. ראה למשל ברכות יז: "רבון העולמים גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך ומי מעבך [שאין] אנו עושים רצונך, רש"י] שאור שבעיסה [יצר הרע שבלבנו המחמיצנו, רש"י] ושעבוד מלכותי יהי רצון מלפניך שתצילנו מידם ונשוב לעשות חוקי רצונך בלבב שלם".

3) חלוקת אגוזים

[הרבי מה"מ מתייחס למנהג המובא בגמרא פסחים קט. שהיו מחלקים לקטנים קליות ואגוזים בליל הסדר בכדי שלא ישנו. אדמו"ר הזקן פוסק בשולחן ערוך סימן תע"ב, כי עליו למחר בעריכת הסדר בכדי שלא ישנו הילדים ואף אם מתעכב והילדים רעים, אין לתת להם לאכול הרבה בכדי שלא יירדמו, העורך].

4) תן לילד שבת להתבטאות

"החל מ"התינוקות" שבו, היינו, הענינים שהם עדיין באופן של קטנות, "שלא ישנו", אלא אדרבה יפעלו פעולתם וכו'".

5) מסרת הפתיחה לבן שאינו יודע לשאול

ש"פ ויקהל-פקודי תשמ"ח הערה 120 - התוועדיות ע' 444: "כולל גם הפעולה ד"את פתח לך" (אצל ה"שאינו יודע לשאול"), עד שם הוא יגיע וישאל השאלה ד"בן חכם".

6) איך מתברר בין הפרה לגאולה?

שם ע' 444: "כדי למחר ולזרז יותר את הסמיכות דפרה להחודש (הגאולה) - יש להוסיף עוד יותר בעבודת ההכנה לפסח. . . במיוחד בנוגע לחינוך הקטנים. . . מהשאלה ד' הקושיות עד לסיימם וחותמם - "כולנו מסובין", ענין החרות".

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתנו באינטרנט: www.moshiach.net/blind, or: www.iChossid.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לקטני קטנים ברוחניות ובגשמיות¹⁴) יהיו כל צרכי החג, ולא רק עבורו, אלא גם באופן שיוכל להכריז "כל דכפין ייתי ויכול כל דצריך ייתי ויפסח"¹⁵.

צרכי החג של הזולת קודמים לצרכיך

ה. על פי הציווי "ואהבת לרעך כמוך", צריך להשתדל שצרכי החג יהיו מונחים לפני "רעך", "כמוך", כמו ש"מונחים לפניך", ולא עוד אלא שצריך להקדים נתינת צרכי החג ל"רעך" עוד לפני ההתעסקות בצרכי החג של¹⁶.

חטים מתוקות

ו. [הנ"ל] צריך להיות באופן שנותן "מן הטוב והמתוק שבשולחנו כל חלב לה", כמודגש גם בדיוק הלשון "מעות חטים" - המשובח שבחמשת מיני דגן¹⁷.

תרומה יזומה

ז. לא צריכים להמתין עד שגבאי הצדקה יבוא למקומו ויבקש כסף עבור צרכי החג, אלא ביוזמתו האישית עליו להיות ברצוא לרוץ ולחפש איפוא אפשר לתת מעות חטים וכו' [נוסף על הסכום שנותן לפי בקשתו של גבאי הצדקה]¹⁸.

האם נתן מספיק?!

ח. גם לאחר ההתעסקות משך זמן בנתינת צרכי החג, צריך כל אחד ואחד לחזור ולהתבונן ולעשות חשבון-צדק האם נתינת צרכי החג היתה באופן המתאים, "כדבעי ליה למהויה", או שיש מקום וצורך להוסיף בזה עוד יותר¹⁹.

ה'מעשר' משתנה בהתמדה

ט. נוסף להנ"ל – גם לאחר נתינת צרכי החג "כדבעי ליה למהויה", מעשר, ועד לחומש²⁰ - צריך לעשות חשבון שלפני-ערך ההוספה בברכתו של הקדוש ברוך הוא בימים שבינתיים, גדל גם הסכום דמעשר או חומש, ובמילא, צריך להוסיף יותר בנתינת צרכי החג²¹.

נתינה על חשבון הברכה

י. על פי מארז"ל "עשר בשביל שתתעשר" - יכול וצריך להוסיף בנתינת צרכי החג²² עוד לפני ההוספה בברכתו של הקדוש ברוך הוא, וככל שירבה להוסיף בנתינת צרכי החג, תגדל יותר ברכתו של הקדוש ברוך הוא בעשירות מופלגה²¹.

נס = יותר מחומש צדקה!

יא. מראש חודש ניסן "שני שבתות"²³ לפני החג צריכים להוסיף בזה עוד יותר, ובהתאם לנתינת כח דראש חודש ניסן באופן של הנהגה נסית, ויותר מטבעו ורגילותו (גם דקדושה), כלומר, ליתן יותר ממעשר ויותר מחומש, ועד - בלי גבול²⁴.

נתינה זריזה

יב. כשעומדים בסמיכות ממש לחג הפסח - יש להוסיף ולהשלים נתינת מעות חטים, וכל צרכי החג, באופן של זריזות, אשר, כללות ענין הזריזות מודגש ביותר בחג הפסח, החל מאפיית מצה שמורה בזריזות²⁵.

כל יהודי עשיר

יג. יש לעורר על דבר השלמת נתינת צרכי החג בשעות האחרונות דערב פסח²⁶ - שכולם יכולים וצריכים "להשלים" מלשון שלימות, לא רק "די מחסורו אשר יחסר לו", אלא גם באופן ש"אתה מחוייב לעשרו", שכל אחד ואחד מישראל יהי עשיר כפשוטו²⁷.

בגדים ותכשיטים לנשים

יד. [צרכי החג] כולל החיוב דשמחת החג אצל נשים ("אשה בעלה משמחה") - על ידי זה ש"קונה להם בגדים ותכשיטים"²⁸.

מעלתן של הנשים בנוגע לצדקה

טו. יש להדגיש גם שייכותן של הנשים למצות הצדקה, ויתירה מזה, שבנתינת הצדקה דנשים יש מעלה יתירה לגבי נתינת הצדקה דאנשים²⁹.

חלוקת מצה שמורה

טז. כשהכריזו על דבר ה"טנקים" בקשר ל"א ניסן - צוה כ"ק אדמו"ר שליט"א להכריז גם כן על דבר חלוקת [מצה] שמורה³⁰.

ועאכ"כ מראש חודש ניסן, שאז נעשה החידוש בעבודה באופן של הנהגה נסית - צריך להוסיף בנתינת צרכי החג יותר מטבעו ורגילותו (כולל גם טבע ורגילות דקדושה), כלומר, ליתן יותר ממעשר ויותר מחומש, ועד - בלי גבול³¹.

צדקה מרוממת

וראה ש"פ תשא תש"נ - התוועדות ע' 417: "בעמדנו כעת בתוך שלוש יום קודם החג... המצוה דסיפוק צרכי החג לזולת צריכה להעשות באופן דנשיאת ראש בני ישראל ורצוא ושוב - הן בכמות והן באיכות: לכל לראש - נתינה באופן של הרחבה (נשיאת ראש) מצד הנותן, לא רק מעשר או אפילו חומש, אלא יותר מזה,

חומש בדורנו

[דאע"פ שאמד"ל "לא יבזבו יותר מחומש", הרי מבאר בזה אדה"ז, שבדורותינו אלה "יש להרבות מאד מאד בצדקה", ו"אין לחוש משום אל יבזבו יותר מחומש". ועל אחת כמה וכמה בדורנו זה - כמה זורות לאחרי אדה"ז,

תוספת צדקה בשמחה

וביחד עם זה - הדור דנשיא דורנו, ממלא מקומו, ששמו יוסף מלשון הוספה, כולל - הוספה בצדקה, ויצחק, כולל - נתינת הצדקה בשמחה ובטוב לבב, בסבר פנים יפות, וכמ"כ נתינה באופן שפועלים נשיאת ראש אצל המקבל - ע"ז שנותנים הצדקה בסבר פנים יפות (שזהו עיקר בצדקה)". (25) משיחת "א ניסן תשמ"ח - התוועדות ע' 50: "שלא יבוא לידי חימוץ ח"ר".

הזריז - משובח

ושם ע' 51: "ולכן, יסיימו עתה בענין הצדקה - לתת לכא"א שליחות-מצוה לצדקה, וכן יעשו בשאר המקומות ששומעים את הדברים, לזכות איש את רעהו בשליחות-מצוה לצדקה, בענין שהזמן גרמא - מעות חטים. וכל המקדים וכל הזריז - הרי זה משובח".

תן לו כמו שהיית רוצה שיהיה לך

וראה ש"פ צו תש"נ - התוועדות ע' 29: "לנצל את הזמן שנותר עד לכניסת החג כדי להשלים ולהסיף בנתינת מעות חטים (וצרכי החג) לכל הזקוקים, [ובהערה 139: ולא רק "די מחסורו אשר יחסר לו", אלא גם באופן של הרחבה, ועד לעשירות, כמו שבנוגע לעצמו רוצה ומשתדל שכל עניינו יהיו באופן של הרחבה ועשירות] כך, שלא ישאר יהודי א' במעמד ומצב ד"דכפין" ד"צריך".

מיהו הרעב והנצרך?!

ובהערה 140: "וגם אז מקום לאמירת "כל דכפין כו' כל דצריך כו' - אילו יצויר שתהי' אפשרות כזו וכו'".

נצל את הרגעים האחרונים האפשריים למצוה

"בזמן שמותר לטלטל ממון, ויתירה מזה, בזמן שמצוה (לא רק מותר) לטלטל ממון - עבור עניני תורה ומצוות" וכו'.

להשיג שלימות

משיחת ערב פסח תש"נ - התוועדות ע' 52: "ובנוגע לפועל - "המעשה הוא העיקר": אף שבדאי קיימו כולם החיוב דנתינת צרכי החג (נוסף על החיוב הכללי דמצות הצדקה...) הרי, נוסף לכך שיתכן שישנם כאלה שמאיוזו סיבה שתהי' צריכים להשלים נתינת צרכי החג, יכולים וצריכים כולם "להשלים" מלשון שלימות... ובהתאם לכך, יתנו לכא"א שליחות-מצוה לתת לצדקה (כנהוג בכגון דא) - עבור צרכי החג, כהכנה להכרזה "כל דכפין כו' כל דצריך כו'".

28) ש"פ צו תש"נ הערה 138 - התוועדות ע' 29.

29) אי אפשר לאכול מטבע

ש"פ ויקרא תנש"א - התוועדות ע' 419: "כדאיתא בגמרא "איתתא שכחא בביתא ויהא ריפתא לעיני ומקרבא בנייתה [= אישה מצויה בביתה ונותנת לחם לעני והנאתה קרובה]... הגבר, נמצא מחוייב לביתו, וכאשר העני מבקש ממנו צדקה הוא נותן לו מטבע עיני יקנה העני דבר מה לאכול. המישה לעומת זאת, מצויה בביתה, וכאשר העני מבקש ממנה נידמה היא נותנת לו פת לחם שאיתה הוא משיב נפשו מיד, העורך] ולהעיר שטמעם זה (מעלת הצדקה דנשים) שותפו גם הנשים והבנות בהתוועדות המיוחדות... עבור ה"בעלי-צדקה", לעורר ולזרז ע"ד ההוספה לצדקה ביתר שאת וביתר עוז".

30) ש"פ תזריע תשמ"ט - התוועדות ע' 535. וראה ש"פ שמיני תשמ"ט - התוועדות ע' 512: "הכנות לחג הפסח, לימוד הלכות החג, "מעות חטים", חלוקת מצה שמורה וכיו"ב".

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, ולעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל נפטר בש"ק פ' נצבים, ז"ך אלול ה'תשס"ה וזוגתו מרת טשארנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה סטראל נפטרה בליל ה' טבת ה'תשס"ו ת. נ. צ. ב. ה. נדפס ע"י בנם הור"ר שמואל וזוגתו מרת מלכה שיינדל ומשפחתם שיחיו סטראל

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתנו באינטרנט: www.moshiach.net/blind, or: www.iChossid.com

יחיא אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

בהנהגתו בחייו היום-יומית באופן דהנהגה ניסית⁶.
ב. בפשטות: לכל אחד ישנם דברים שעד עתה לא רצה לקבל על עצמו
 בחשבו שאין לו את הכחות בדרך הטבע לעשותם - הן בשיעורים
 בלימוד התורה, הן בשיעורי צדקה, הן בעבודת בתפלה, ובעבודתו
 דכל מעשיך לשם שמים ובכל דרכיך דעהו⁷.
ג. עכשיו בשנה החדשה⁸ הוא הזמן הכי מתאים לקבל על עצמו
 דברים חדשים שעד עתה אפשר שלא היו בכחו (והי' צריך לנס כדי
 לעשותם), ובודאי יצליח בזה ובדרך הטבע⁹!

חודש ניסן – חודש הגאולה

פתיחה

חודש ניסן, הוא ראש וראשון לחודשי השנה, כפי שמורה לנו התורה:
 "החודש הזה לכם ראש חדשים, ראשון הוא לכם לחודשי השנה".

ברור אם כן, כי חודש ניסן טומן בחובו הוראות כלליות ויסודיות
 בעבודת ה' של היהודי.

הוראה אחת כזו, נלמדת על ידי בחינת שמו של החודש. השם בלשון
 הקודש מצביע בדרך כלל על נקודת החיות של הדבר:

"ניסן", הוא משורש "נס". הגמרא קובעת² כי מי שרואה בחלומו מילה
 שבה האות נ' חוזרת על עצמה "ניסי ניסים נעשו לו". ניתן לראות
 במוחש כי ניסן, החודש בו בחר ה' להוציאנו ממצרים בנפלאות גדולות,
 הוא החודש שנקבע להיות "חודש הגאולה"³.

יתר על כן, המילה "חודש" נגזרת מהמילה "חידוש". כאשר אנו
 משלבים את שני המילים, הרי שצירוף המילים "חודש ניסן", מבטא
 חידוש בתחום הניסים והנפלאות. כלומר, בחודש ניסן אנו מקבלים את
 היכולת להגיע לדרגה גבוהה ופלאית יותר מהדרגה אליה הגענו בשנה
 הקודמת בעבודת ה' שלנו, להשתחרר מהמגבלות הטבעיות שלנו ולמלא
 את המשימה שלנו באין מונע ומעכב.

המילה "טבע", מרמזת על האלוקות שהיא כה טובעה בריאה עד כי
 היא אינה נראית לעינינו הגשמיות. המונח "נס" לעומת זאת, פירושו גם
 סמל המוצב על גבי כלונס גבוה או תורן, עמוד גבוה. הנס רומז לאלוקות
 הנמצאות גבוה ובגילוי, האלוקות שאותה ניתן לראות בבידור.

במהלך חודש הגאולה, יש לנו יכולת מוגברת להשתחרר ממגבלות
 הטבע ולעבוד את ה' בצורה מופלאה, מעבר ליכולות המולדות שלנו
 ולמאמצים הרגילים והטבעיים שלנו⁴.

עבודת ה' ללא מחסומים

א. בהתחלת חודש ניסן דשנה חדשה: צריך כל יהודי להכריז -
 "אויסשרייען" - על ידי דוגמא חי' בהנהגתו בפועל - [נוסף
 להצעקה בהדיבור⁵] לכל העולם כולו: שמכאן ולהבא, מתנהג

**חאת למודעי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת
 השומעים), מתשמ"ח ואילך, והוא על אחריות המלקט בלבד.**

- 1) שמות יב,ב.
- 2) ברכות נז.
- 3) ההבדל בין ניסן לתשרי

ראה התוועדות ש"פ תזריע תשמ"ט, התוועדות ע' 523: "חודש ניסן - חודש הגאולה" -
 הוא "ראש חדשים", "ראשון" דכל חדשי השנה בנוגע להנהגה של הקב"ה עם בני' באופן
 שלמעלה מהטבע, הנהגה ניסית [ראה חדא"ג מהרש"א שבת פז, בענין שר"ח ניסן הוא "ראשון
 לחדשים" - "שהוא חודש מיוחד לעשות בו ניסים"]. (משא"כ חודש תשרי הוא התחלת "ראש"
 השנה בנוגע להנהגה טבעית).

כמובאר בספרים בביאור מאמר ח"ל "משבחר הקב"ה בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים
 וכשבחר ביעקב ובניו קבע בו ראש חודש של גאולה". ש"בחר הקב"ה בעולמו" קשור עם הנהגת
 העולם ע"פ טבע (וה' ראש להנהגה זו היא בחודש תשרי), ו'בחר ביעקב ובניו" קשור עם הנהגה
 ניסית שעושה הקב"ה עבור בני', וה'ראש' דהנהגה זו היא ב'החודש הזה לכם" - חודש ניסן,
 חודש הגאולה, כשהקב"ה גאל את בני' (משעבוד ועבדות) מצרים בניסים גלויים. גאולה בלתי
 אפשרית ע"פ טבע".

(4) על פי התוועדות ש"פ תזריע תשמ"ט, התוועדות ע' 523.

(5) הכחות שה' נתן על מנת לעבוד אותו

ש"פ תזריע תשמ"ט - התוועדות ע' 528. ובהערה 61: "שהרי כל אחד בודאי מנצל בפועל
 הכחות שהקב"ה נתן לו, כולל כח הדיבור [עם כל הפירושים שבו, כולל כנגד הכ"ח עתים,
 וכי"ב], ועיקר - להוציא כח הדיבור ושאר הכחות שלו מן הכח אל הפועל".

אל תחזור על ההכרזה מאתמול

ושם ע' 533: "וכיון שמיום ליום הולך וניתוסף בהנהגה ניסית, מובן, שאי-אפשר להסתפק
 בהכרזה דאתמול, אלא, צריכה להיות הכרזה חדשה בנוגע להנהגה ניסית נעלית יותר.
 וכששואלים אותי: מה אתה צווק? כבר צעקת על זה אתמול? משיב: אין זו אותה צעקה
 דאתמול, כי, ההנהגה הניסית שעלי' היתה הצעקה אתמול, נחשבת היום להנהגה **טבעית**,
 והצעקה היום היא על הנהגה ניסית נעלית יותר".

מכריזים: אנוחנו מוכנים!

להעיר מש"פ צו, שבת הגדול תשמ"ח עמ' 516: "ועוד ועיקר - שמכריזים בגלוי לעין כל (גם
 לעיני אוה"ע) שעומדים מוכנים להקריב קרבן פסח בפועל ממש בביהמ"ק השלישי".

העבודה כבר הסתיימה

ובהערה 81: "שהרי, בנוגע לעניני עבודה (בעניני הפסח) - כבר נסתיימה הפעולה ד"מעשיו
 ועבודתינו", כולל גם חצוצות הכפתורים (וראה ד"ה עבדים היינו שנאמר בהתוועדות), ולכן,
 בימינו אלו העיקר הוא - ההכרזה שעומדים מוכנים לגאולה (ראה גם שיחת ב' ניסן ס"ב)".

6) הנהגה נורמלית מעל דרך הטבע

שם ע' 527: "כך שכל באי העולם רואים בעיני בשר, ועומדים בהתפעלות מזה - שהנה יהודי
 שהנהגתו הטבעית היא למעלה מדרך הטבע (שלהם), ואצל (היהודי) הרי זה בלי כל התפעלות,
 אלא (בלשון הקודש) - טבע, ובלשון העולם - הנהגה נורמלית, ובלשון עמא דבר - שאחרת אי
 אפשר להיות!"

לקחת את הנס בחשבון

ועד שאצל יהודי זה הנהגה טבעית **דעולם** היא באופן ד"טבעו בארץ" - **בהעלם**, ובגלוי הוא
 באופן ד"ארים נס" על ההרים . . . הנהגה ניסית!

שם ע' 526-7: הכוונה היא שיהודי יגלה זאת ע"י **עבודתו** . . . שזה פועל ע"י, שבהיותו נשמה
 בגוף בעוה"ז הגשמי, גוף ועולם שהם נתונים תחת שליטת וחוקי הטבע (ולכפי העולם נס הוא
 דבר חידוש ופלא) - יראה שבעבודת ה' אינו מתחשב עם חשבונות הטבע, ומתנהג למעלה מדרך
 הטבע, לא באופן שזה אצלו חידוש ופלא, אלא שזה עכשיו הנהגתו ה**ורגילה** ע"פ טבע שלו, כך
 שהוא סומך ובונה הנהגתו לכתחילה על נסים, מצד היותו יהודי הרי זה (נס) גופא טבע,

אין סומכין על הנס?!

[והגם שהכלל הוא ש"אין סומכין על הנס" - הרי זה בנוגע לדבר שהוא נס **בערכו**; אבל כאשר
 הנס נעשה **טבעו**, כפי שזה אצל יהודי (ובפרט בחודש ניסן) בעניני טוב וקדושה ועבודת ה'
 בתורה ומצוות (והנס שבזה הוא רק בערך לאוה"ע וגדרי הבריאה) - אפשר (ואדרבה) צריך להיות
 אצלו "סומכין על הנס". כולל הפירוש סומכין בכל כחו כהדין בקדשים - ובני' ה"ה **בטבע** "גוי
קדוש!; וביחד עם זה - אינו מסתפק בזה, אלא לאחרי שהנהגה ניסית נעשית טבעו, עולה
 להנהגה ניסית נעלה יותר (בערך לטבעו עתה), ופועל שגם זה גופא תהי' חלק מהנהגתו הטבעית,
 וכמו"כ נס למעלה מנס וכי".

(7) שם ע' 529.

8) ניסי ניסים טבעיים

וראה שם ע' 527: "ויש לומר, שבכל שנה בחודש ניסן (בדוגמא לפעם הראשונה שאז "בחר
 ביעקב ובניו") ניתוסף חידוש נעלה יותר ("החודש הזה לכם") בה' ניסי ניסים נעשו לו" שנעשו
 חלק מטבעו של יהודי וכו".

9) רק בשר ודם?!

שם ע' 529. ושם ע' 528: "כאשר שואלים ליהודי: איך אפ"ל שבשר ודם - בגוף גשמי,
 שלכאורה קשור לחוקי הטבע - יוכל להתנהג למעלה מהטבע, וזו תהי' הנהגתו הטבעית?"

חלק מעם קדוש

עונה היהודי: הוא נולד יהודי (שלא בבחירתו), עם נשמה שהיא חלק אלוקה ממעל ממש,
 וכחלק מעם ישראל, שנקרא "ממלכת כהנים וגוי קדוש" מאפלי שנים לפנ"ז (במ"ת), ואין זה דבר
 שנשאר בעבר, אלא נמשך תמיד ע"י הקשר תמידי ונצחי ואמיתי [הערה 51: והרי מדת האמת
 (מדתו של יעקב, שכל הנשמות כלולות בו) היא בריח התיכון המבריש מן הקצה אל הקצה (ראה
 תניא פ"ג), בכל הדרגות ובכל הדורות כולם] שיש אצל כל יהודי עם מ"ת [הערה 52: ובפרט
 שכל נשמות ישראל היו במעמד הר סיני (פדו"א פמ"א, שמר"א ספכ"ח, תנחומא פקודי ג. ועוד)]
 ועם כל היהודים בדורות שלפנ"ז - כך שכל יהודי בכל זמן ובכל מקום, הוא חלק ד"ממלכת
 כהנים וגוי קדוש", וכיון שעבד מלך מלך ישראל וקוב"ה כולא חד - יש לו הכח, שטבעו הוא

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, ולעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה **סטראל נפטר בש"ק פ' נצבים**, ז"ך אלול ה'תשס"ה וזוגתו מרת **טשארנא גיטל**
 בת ר' יעקב ע"ה **סטראל נפטר** בליל ה' טבת ה'תשס"ו ת. נ. צ. ה. **נדפס ע"י בנם הור"ח ר' שמואל זוגותו מרת מלכה שיינדל ומשפחתם שיחיו סטראל**

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתנו באינטרנט: www.moshiach.net/blind, or: www.iChossid.com

יחיא אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

תר"פ, בעיר רוסטוב על נהר דון, ושם מנחתו כבוד¹⁵. יום התחלת הנשיאות של כ"ק אדמו"ר מהור"צ נ"ע¹⁶.

הפעולה המשמעותית ביותר אותה יישם הרבי, היתה הקמת ישיבת תומכי תמימים. הרבי מה"מ הגדיר את ב' ניסן כ"יום סגולה לכל עניני הישיבה"¹⁷.

לאחר הסתלקותו, כאשר הרבי הקודם נטל על שכמו את הנשיאות, התפתחה והתרחבה רשת ישיבות תומכי תמימים תחת הדרכתו הצמודה של הרבי הרי"ץ¹⁸.

הקדש רגע להרהר על השפעת הישיבה

א. כדאי, שכל אלו שלמדו (או לומדים עתה) בהישיבה [דתומכי תמימים, או בשינוי שם קצת], ובני ביתם ומושפעים שלהם – יקדישו דקה (ו"יותר" מזה) להתבונן בענינים שהישיבה פעלה עליהם, וצריכה לפעול גם להבא – בחיזוק בלימוד התורה, נגלה ופנימיות התורה, וקיום המצות בהידור, ועבודת התפלה, ובכל מעשיך לשם שמים ובכל דרכיך דעהו¹⁹.

השפעה סיבתית

ב. הנ"ל כולל גם או אלו שלא היתה להם הזדמנות ללמוד בעצמם מסיבות שאינן תלויות בהן, אבל שלחו את בניהם ובני-בניהם ללמוד שם, ו[גם] בני ביתם ומושפעים שלהם²⁰.

מטרות ברורות

ג. בודאי למותר להסביר בארוכה במה צריכה להיות ההתבוננות; כל מי שיש לו רק מושג בזה שתומכי תמימים צריכה לפעול – מבין מעצמו, ובאם צריך לכיבוד נוסף – יוכל לפנות לשני שיוכל להסביר לך²¹.

תרנ"ד, ראה 'ספר התולדות - אדמו"ר מהור"ש ב', הוצאת קה"ת, כפר חב"ד, תשל"ו, עמ' 34. (15) פרשת ימי חיי האחרונים בעלמא דין והסתלקותו נדפסה בס' 'אשכבתא דרבי', ברוקלין תשל"ו. בחודש אדר הש"ת, בשל הריסת בית העלמין ע"י שלטונות העיר, הועבר גופו הק' לבית העלמין החדש מתוך מסירות נפש על-פי הוראות תלמידו הרה"ק ר' לוי יצחק שניאורסון נ"ע, אביו של הרבי מה"מ, והקימו במקום אוהל מאותן האבנים שהועברו מהאוהל הישן. 'אשכבתא דרבי' עמ' 151, ומשמ ב'תולדות לוי יצחק', הוצאת קה"ת, כפר חב"ד תשנ"ה, עמ' 287. צילום הציון ששופץ נדפס שם עמ' 294-5 ובס' 'מי חב"ד', ביום זה.

(16) ראה ליקוטי שיחות חלק ד' עמ' 1293 בהערה. חלק יב עמ' 146 בהערה 1. חלק לב עמ' 23 הערה 38. ספר השיחות תשמ"ח ח"א עמ' 347 הערות 8, 7. (17) ש"פ תזריע, התנועדות תשמ"ט ח"ב ע' 534: "נוסף על שאר ימי סגולה כמו ח"י אלול, (שבו התחיל הלימוד בישיבה), וכי"ב".

רשת בינלאומית

ש"פ תזריע, ג' ניסן תשמ"ט – התנועדות ע' 531: "ענין נוסף בשבת זו שבאה למחרת ב' ניסן, יום ההילולא דאדמו"ר (מהור"ש) נ"ע. . . ויום התחלת הנשיאות של בנו ממלא מקומו – כ"ק מ"ח אדמו"ר, נשיא דורנו.

אחד הענינים העיקריים של אדמו"ר (מהור"ש) נ"ע הוא – התייסדות ישיבת תומכי תמימים, בתחילה – במקום אחד, ואח"כ (לאחרי הגלות שבוה) נתפזרו מחלקות של הישיבה בכל העולם כולו". [הערה 85: כמה מהם – בשינוי שם קצת, אבל תוכן ואופן הנהגת הישיבה ואופן הלימוד הוא ברוחה של תומכי תמימים].

השפעה נרחבת ללימוד בישיבה

ש"פ תזריע, ג' ניסן תשמ"ט – התנועדות ע' 532. שם ע' 531: "...וכמוכן ופשוט (ורואים במוחש) שלימוד התורה (נגלה וחסידות) בישיבה – פועלת פי כמה וכמה בתלמידי הישיבה, ועל ידם (לאחרי חנותם) – בבני ביתם, וכל המושפעים שלהם – בנוגע לכל עבודתם (גם לאחרי שיוצאים מכותלי הישיבה). . . כולל ועיקר – לעסוק בכל ענינים אלו מתוך מסירות נפש, של יוצאי מלחמת בית דוד, באופן שלמעלה מדרך הטבע".

(20) שם ע' 532: "ובפרט בעמדנו בתחלת שנת השבעים מאז ב' ניסן תר"פ, ויום ההילולא ויום התחלת הנשיאות ה"ל. וגם בשנת הארבעים מתש"ו".

אין מניעות ועיכובים

שם. ע' 531-2: "...ואפילו באם היו פעם מניעות ועיכובים בקשר להישיבה (ובפרט במדינה ההיא) – שבאמת הרי גם זה ה' בדרך נסיון שברובו אין לו ממש (רק דמיון) – הרי עתה כבר אין שום מניעות. . . הרי עתה בנקל יותר להשלים רצון מייסד ומנהל הישיבה בלי שום מניעות ועיכובים אלא אדרבה – באופן של הוספה על גבי הוספה, בכל הענינים שהישיבה צריכה לפעול, ובכללות – הפצת היהדות, ובמיוחד – הפצת המעיינות חוצה".

ד. בהתאם ל"כלל גדול בתורה" ד"ואהבת לרעך כמוך" - הרי בנוסף שהוא עצמו עוסק בכל הנ"ל, צריך גם להשפיע על יהודים אחרים שיתנהגו כך¹⁰.

אמירת קרבנות הנשיאים פתיחה

המשכן שנבנה על ידי בני ישראל במדבר נחנך בא' ניסן. במהלך שנים עשר הימים שאחרי חנוכת המשכן, נשיאי שנים עשר השבטים הקריבו קרבנות מיוחדים; נשיא אחד בכל יום.

בשולחן ערוך הרב¹¹, פוסק אדמו"ר הזקן: "נוהגין מראש חודש ואילך לקרות פרשת הנשיא שהקריב בו ביום, וביום ו"ג פרשת בהעלות עד כן עשה את המנורה שהוא נגד שבט לוי". לאחר הקריאה, אומרים נוסח יהי רצון, כפי שנדפס בסידור תהילת ה'.

לא לשכוח את הנשיא

ה. נעשה חלישות רחמנא ליצלן בקיום מנהג זה דאמירת הנשיאים (ובפרט בנוגע לאמירת ה"יהי רצון"), ומצוה לחזק המנהג¹², ובאופן דחמורין עלי וחביבין עלי [דברי סופרים] עד לחביבות של מנהג ישראל¹³.

ב' ניסן פתיחה

יום ההסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר רבנו שלום דובער נ"ע מליובאוויטש, אדמו"ר מהור"ש ב', דור חמישי לנשיאי חב"ד¹⁴, בשנת

למעלה מהטבע, ועד שאין זה פלא כלל.

גולות מגבילה?!

והגם שנמצאים בח"ל ובזמן הגלות, כשיאותותינו לא ראינו (שלא כבזמן הבית שאז היו נסים גלויים) - הרי אדרבה: המטה מטה ביותר קשור עם הגבוה גבוה ביותר. ובנד"ד: הנסים שישנם בזמן הגלות (וי"ל גם הכח שיהודי יתנהג בהנהגה נסית), כשאינן בעל הנס מכיר בנסו, הם נסים גבוהים ביותר - למעלה מהנסים בזמן הבית!

כל יהודי - תחנת כח

מזה מובן הכחות הנפלאים שנותנים ליהודי דוקא בזמן הגלות, ועאכ"כ בעקבתא דמשיחא, כאשר גם מצד הטבע (טבע הזמן דשיתא אלפי שנין דהוה עלמא) כבר "כלו כל הקצין", ונמצאים בזמן קצר ממש לפני הגאולה [נוסף לזה שכונות כל הגלות (גולה) הוא בכדי לגלות בו את האל"ף דאלופו של עולם ומזה יהי "גאולה"].

ההיסטוריה היהודית מאחוריק

עאכ"כ (שנוסף לזה עצמו, הרי זה) לאחרי ריבוי העבודה דבנ"י במשך כל הדורות. . . ומתוך מסירות נפש שלמעלה מדרך הטבע העולם. . . שע"י העבודה כבר זיככו וביירו את הגשמיות (ועאכ"כ שביטלו את חומריות העולם, ע"י הגברת הצורה על החומר), ועשו מגשמיות רוחנית - הרי **בודאי ובודאי** שעכשיו בנקל יותר ליהודי לעשות עבודתו למעלה מדרך הטבע, ובאופן נעלה יותר מכל הדורות שלפני זה".

10 הנס שלו פועל עלך

שם ע' 529: "ובח הרבים מסייע, שאפילו באם ישנו יהודי שאצלו אין עדיין בגלוי "החודש הזה לכם", נסי נסים נעשו לו" - פועל אצלו זה שאצל יהודים אחרים המצב הוא כזה".

11) אורח חיים תכט, טו.

12 מדוע נשכח הנשיא?

"ולהעיר שאדמו"ר הזקן בסידורו לא הביא מנהג זה [ולהעיר שיש עוד ענינים שלא הביא בסידורו, אף שנוהגים כן. ואכ"מ]. וגם לאחרי שהוסיפו זה בסידור תורה אור ותהילת ה' (וכן בעוד סידורים) - הוסיפו זה בסוף הסידור, לאחרי התפלות, וגם שם - רק נסמן על זה בהערה בשוה"ג להקריאות של ימי חנוכה (שגם קריאות אלו הם הוספה לאחר זמן), ואחר כך ההוספה - של ה"יהי רצון" (שאומרים אחר הנשיא).

ואולי מפני זה נעשה חלישות ר"ל בקיום מנהג זה דאמירת הנשיאים (ובפרט בנוגע לאמירת ה"יהי רצון", שאף שהובא ע"ד"ז בספרי גדולי ישראל, לא נזכר זה בשו"ע כמו אמירת הנשיא שהובא בשו"ע אדה"ז כ"ל) ומצוה וכו". וראה שם ע' 534: "שבחנוכה קורין בציבור (ובמילא אין צרין לעורר על זה) ואילו בחודש ניסן נוהגין לקרות כל יחיד לעצמו, ולכן יש צורך לעורר ולהזכיר ע"ד קיום המנהג. ועוד והוא העיקר - שעל ידי זה ממחרים ומזריזים חנוכה ביהמ"ק וכו".

13) ש"פ תזריע תשמ"ט הערה 76 - התנועדות ע' 530: "ע"ד המבואר בנוגע למנהג הקפות בשבת תורה".

14) הנשיאות החלה בשנת תרמ"ג, אך קבלת עול הנשיאות בכל הפרטים היתה רק בשנת

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, ולעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל נפטר בש"ק פ' נצבים, ז"ך אלול ה'תשס"ה וזוגתו מרת טארנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה סטראל נפטרה לבלי ה' טבת ה'תשס"ו ת. נ. צ. ג. ה. נדפס ע"י בנם הו"ח ר' שמואל וזוגתו מרת מלכה שיינדל ומשפחתם שיחיו סטראל

נא תלחות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתינו באינטרנט: www.moshiach.net/blind, or: www.iChossid.com

יחיא אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ותלמידיו וכו', "ברחובה של עיר", ויזמין את כל תושבי המקום להשתתף ב"סדר הפומבי". לפרסם מודעות בעיתונות המקומית שהרב המקומי עורך " סדר פומבי" הפתוח לקהל הרחב, במקום פלוני ובזמן פלוני, וכל הרוצה יוכל להשתתף בסדר, לקבל ארבע כוסות ושלוש מצות וכו', ובהדגשה - שאין דורשים דבר מן המשתתף, לא תמורה כספית ולא אחרת, וגם לא מחוייבות להישאר עד סיום הסדר, אלא כל הרוצה יוכל להיכנס ולצאת ברגע שירצה¹¹.

עין עוד "לימוד הלכות החג", ר'מענות חטים – צרכי החג, ו"ל בפני עצמו. ולהלן לל הסדר.

שבת הגדול

הקדמה

השבת הסמוכה לפסח נקראת "שבת הגדול", זכר לנס גדול שהתרחש לעם ישראל. כאשר ציפו בני ישראל ליציאתם ממצרים, נצטוו לקחת שה לקרבן פסח. את החיה הביאו לבתיהם ב' בניסן, כהכנה לקראת המכה הסופית – מכת בכורות – שתתרחש בט"ו וכתוצאה מכך ישוחררו בני ישראל מעבדותם בארץ מצרים. מאחר שהמצרים סגדו לכבשים, הם רצו לדעת מדוע עסוקים כל היהודים בקניית אלילים וקשירתם לרגלי המיטה. היהודים השיבו בגלוי ובאמונה גדולה, אודות האמונה מוחלטת במכה הקרובה והשחרור שלאחר מכן.

באורח פלא, אף יהודי לא נפגע מהציות לציווי ה'. למעשה, בכורי מצרים הושפעו כל כך מגילוי האמונה, עד שהובילו מרד נגד פרעה, כדי לשחרר את היהודים ולמנוע את המגיפה. מצרים רבים נהרגו במלחמת האזרחים שפרצה. אירוע זה מתואר בפסוק¹²: "למכה מצרים בבכוריהם".

עוד לפני שהיציאה ממצרים התרחשה בפועל, ובעוד שהיהודים עדיין סבלו מהשלב הסופי של הגלות, החלה כבר הגאולה, והכוחות הכי חזקים של הגלות (בכור מסמל תוקף וחוזק), נאבקו בלהט למען גאולתם של ישראל¹³.

לימוד ההגדה עם הילדים

א. בחג הפסח ישנה הדגשה מיוחדת בנוגע לט"ף¹⁴, ומזה מובן גם בנוגע לשבת שלפני הפסח, שבת הגדול, שמסבירים להם וכו' [נהגו התינוקות להקדים ולקרות האגדה ביום שבת הגדול. . כדי להסדיר בפניהם ויבינו בפסח וישאלו¹⁵]. "דיש לחזור האגדה של פסח עם הנערים בשבת הגדול¹⁶". אבל לא ראיתי נוהגין כן, ואולי גם על זה אמרו חז"ל דלא ראיתי אינו ראוי¹⁴.

הוספה גדולה בהכנות

ב. ב"שבת הגדול" צריכה להיות הוספה באופן של גדלות בכל עניני הפסח, שיש להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהכנות לפסח – הן בנוגע ללימוד הלכות הפסח, והן בנוגע לנתינת מעות חטים (כולל כל צרכי החג)¹⁷.

שבת של שמחה גדולה

ג. השמחה [ד"שבת הגדול"] צריכה להיות¹⁸ באופן של גדלות, כמובן בפשטות שב"שבת הגדול" בפעם הראשונה, כשנעשה ה"נס גדול", "התחלת הגאולה והנסים", היו בני ישראל בשמחה גדולה¹⁸.

11) התוועדות תשמ"ו ח"ב עמ' 851, מר"ד בעת ביקור הרבנים הראשיים לארה"ק.
12) תהילים קלו, י.
13) ראה שולחן ערוך אדה"ז תקל, א. וראה להלן הערה 17.
14) להחזיק את העניינים הקטנות פתוחות
שבת הגדול תשמ"ח הערה 67 – התוועדות ע' 515: "שעושים כ"כ דברים כדי שלא ישנו התינוקות, ומזה מובן וכו'". וראה ש"פ מצרוע תשמ"ט - התוועדות ע' 15: "ובנוגע לימים שלאחריו - יש להוסיף ולהשלים בכל הקשור להכנות לקראת חג הפסח, החל מעניני ההכנה שיכולים לעשותם ביום השבת עצמו, כמו, להכין את הילדים ל"ליל הסדר", שידעו ד' הקשיות, ושאר עניני הסדר - כהכנה להחייב "והגדת לבנך" שבפסח".
15) התוועדות תשמ"ח שם: "וראה ראבי"ה (סימן תכ"ה)".
16) עדיות ב.ב. וראה התוועדות תשמ"ח שם: "וכ"ה בגליון מהר"ל (דף י"ד סע"ב): ואמר מהר"י סגל דיש לחזור וכו'".
17) בכורי מצרים נלחמים עבור הגאולה
שבת הגדול תשמ"ח – התוועדות ע' 516: "בעמדנו ב"שבת שלפני הפסח (ש)קורין אותו שבת הגדול" – צריך לפעול "גדלות" בכל עניני הפסח שמתברך משבת זה. כלומר, נוסף על ההתעסקות בעניני הפסח "שלשים יום לפני החג", ומוסיף והולך החל מר"ח ניסן, "שתי שבתות לפני החג" (כדעת רשב"ג), הרי, בבוא "שבת הגדול" צ"ל. . ועל"ז נעשה גם – בדרך ממילא – הפעולה ד"נס גדול", "למכה מצרים בבכוריהם", ש"בכורי מצרים" (תוקף הלעומת זה) עצמם דורשים ונלחמים בשביל גאולתם של ישראל".
18) יום השמחה
ש"פ מצרוע תשמ"ט - התוועדות ע' 15: "מהעניינים העקריים דיום השבת הוא ענין השמחה, כמאר"ל "וביום שמתחכם אלו השבתות", ועל אחת כמה וכמה ב"שבת הגדול", שהשמחה צריכה להיות וכו'".

הכנות לפסח

הוראות הנוגעות להכנות לחג הפסח במשך השנים

מכירת חמץ: נכון להפניץ שטר-מכירה קצר שיוכלו לצרפו לשטר הכללי, או יפוי-כח מתאים לכל המקומות בהם נמצאים חמץ וכלי-חמץ¹. יש לצרף לעניין זה גם אנשים שעלולים ליטול חלילה מן החמץ בפסח².

יש לדאוג למכירת חמץ ב"ערב קבלן" דווקא, כדעת כ"ק אדמו"ר הזקן³, ולהשתדל בדרכי נועם אצל כל הרבנים שיעשו זאת.

תכנון כינוסים: הוראות המזכירות, שאין לקבוע כינוס ליום א' דחול-המועד-פסח, שבח"ל הוא יום ב' דחג-הפסח, אם בין המוזמנים אליו הוא גם אורחים מח"ל הנמצאים כעת בארה"ק, וזאת כדי שאורחים אלה לא יטעו ויסעו להכינוס באותו היום שעליהם (כתושבי חו"ל) לשמור כיום-טוב⁴.

תכנון נסיעות - מענה הרבי: "הנוהג בישראל, שבחג הפסח נמצאים ביחד איש וביתו (ובביתו), ובפרט ראש המשפחה. נוסף על שקשה ביותר להדר כפי הרצון בענייני פסח - כשנמצאים במקום אחר. וקל להבין"⁵.

"סדר לדוגמא": בימים הסמוכים לחג הפסח, רצוי להראות לתלמידים עריכת הסדר, שעל ידי זה יחקקו [שם ע' 20] בזכרונם ההלכות הקשורות בעניינים אלו, אך יש להתבונן ולסדר זאת באופן שלא לנגוע במנהגי אבותיהם⁶.

חלוקת מצה שמורה: מתקנת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח, להשתדל - ובפרט רבנים, ש"ב וכל העוסקים בצרכי ציבור - לשלוח לחג הפסח למכיריהם - על כל פנים להסדרים - מצות עגולות אפופות-יד, ודוקא מצות שמורה, וכן במקומות שמסדרים סדרים כלליים (כמו במלונות וכדומה) יסדרו זאת המארגנים⁷. ובפרט - יש לדאוג לתלמידי מוסדות חינוך חב"ד להוריהם⁸. "מובן, שכל המרבה בסוגי מקבלי השמורה וכל המדרד בשמורה זו כפי האפשרי - הרי זה משבח"⁹. השיעור המינימלי לחלוקה זו הוא: "כזית"¹⁰.

סדרים פומביים: הרבי מה"מ הציע, שהרבנים שבכל אתר ואתר יערכו סדרים פומביים, היינו - כל אחד מהם יערוך את ה"סדר" שלו, ביחד עם בני ביתו

חזאת למודעי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת השומעים), מתשס"ח ואילך, והוא על אחריות המלקט בלבד.

1) אג"ק כרך כ' עמ' קפו.
2) "שערי הלכה ומנהג" א"ח ח"ב עמ' קד. ושם: מובן שיזהירו את המוכרים שאסור להם לעשות זאת. אבל גם אם יעברו על איסור זה –
1) פשיטא כמה מח"ל לא יעשו זה. 2) גם בנוגע לנחשדים - ודאי כוודאיות התיקון - לא הוי.
3) אפילו בנוגע להנוטל - לכמה דעות לא בטלה המכירה [כן משמע שעת אדה"ז סי' תמח סיניפים יג-ד] כי אם חזל הוא מה שנוטל תו ולא מיד. 4) אפילו להאומר דבטלה המכירה - ל"ל דזהו מכאן ולהבא - וניצל מאיסור כל יראה ובל ימצא עד שעה זו. ולאו שאין מעשה - לכמה דיעות אין לוקין עליו אף בשעת מעשה [לעבור עליו]. 5) אפילו למאן-דאמר דלוקין עליו - צ"ע מה מכריע: כל שמונת ימי הפסח באיסור דבל יראה ובל ימצא אלא באופן שאין לוקין - או זמן קצר יותר, אלא שרע **אחד** - רגע ביטול הקנייה - קאי בלאו דלוקין עליו. 6) אפילו אם תמצני לומר דבטלה המכירה למפרע - הנה אדרבה לפי זה יש לומר שאין כאן מעשה ואין לוקין על זה, כי מעולם לא היתה כאן מכירה, ואין מקום לקניה בתוך חג הפסח. ולבטוף, ע"פ הוראותיו ותקוניו של הרבי מה"מ וכדי שיהא נכון לכל הדיעות, נוסף על הנוסח דלהלן לשטר המכירה: "ישראל המוכר או בא כוחו יהי' אם ירצה, מורה מהנכרי הקונה ושלא על-מנת לקבל פרס, למכור בשבילו או לתת במתנה מהעניינים הנמכרים".
3) וראה "המועדים בהלכה" עמ' רנא, ובארוכה בספר "מכירת חמץ בערב קבלן" וכן בקונטרס "מכירת חמץ לפי תקנת רבתינו" להרה"ג רשב"י ליון, הנדפס בסו"ס "תיקוני מקוואות" שלו, ברובולקין תשנ"ח.
4) היכל מנחם כרך ג' עמ' נד. וראה קונטרס "יום טוב שני להעובר ממקום למקום", לונדון תשנ"ה, ובסיכום שבסופו.
5) היכל מנחם כרך ג' עמ' קצג.
6) אג"ק כרך י' עמ' שנ.
7) "ספר המנהגים - מנהגי חב"ד" עמ' 37.
8) אג"ק כרך י"ב עמ' שמג וכך יא עמ' פו.
9) אג"ק כרך י"א עמ' ו.
10) אג"ק כרך י"ב עמ' שמג וכך יג עמ' יא.

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, ולעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל נפטר בש"ק פ' נצבים, ז"ך אלול ה'תשס"ה וזוגתו מרת טשארנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה סטראל נפטרה בליל ה' טבת ה'תשס"ו ת. נ. ג. ב. ה. נדפס ע"י בנם הו"ח ר' שמואל וזוגתו מרת מלכה שיינדל ומשפחתם שיחיו סטראל

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתינו באינטרנט: www.moshiach.net/blind, or: www.iChossid.com

יחסי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ערב פסח

הקדמה

זכור לך ש'ה' פסח על בכורי ישראל בעת שהיכה את כל בכורי מצרים, מתענים כל הבכורות הזכרים בערב פסח. בימינו, נהוג כי הבכורים שומעים סיום מסכת ומשתתפים בסעודת המצוה, ולאחר מכן הם פטורים מהמשך הצום.

אין צורך בידע מוקדם

ה. לשתף בה "סיומים" כולל גם הקטנים (לא רק קטנים בידיעות אלא גם קטנים בשנים) שעדיין אינם שייכים להבנה והשגה¹⁹.

על ערב פסח עיין עוד "לימוד הלכות חג און ה, ומעות חטים – צרכי החג אות יב-ג.

ליל הסדר

הערות מבוא

המנהגים הרבים הקשורים לסדר פסח חב"ד¹⁸, כבר הודפסו פורטו בהרחבה בהגדה של הרב, ולאחר מכן בפרסומים נוספים רבים. להלן כמה הנחיות נוספות שהרבי הורה או הדגיש בשנים תשמ"ח - תשנ"א.

הגדה אישית

א. כדאי שכל אחד (ובמיוחד ילדים) יהי' לו סידור משלו, חומש וקופת צדקה (להבדיל), ועד"ז ספרים אחרים, ודבר שהזמן גרמא - "הגדה של פסח", [ש]דבר זה יוסיף לו חיות ומרץ לנצל אותם בפועל²⁰.

סידור חדש

ב. מה טוב - שלפני החג יקנו לילד סידור חדש וכיוצא בזה. במכל שכן מן הדין שיש לקנות קליות ואגוזים - דברי הרשות²⁰.

שני סדרים ציבוריים

ג. במקומות שעורכים סדרים ציבוריים וכלליים שבהם עשו הכנות לערוך רק סדר אחד (בגלל חסרון כסף וכיוצא בזה). נחוץ וכדאי ביותר, שישתדלו ביותר לעשות את שני הסדרים, על כל פנים, לחלק את ההוצאות לשני הלילות²¹.

הגדה בניגון שמח

ד. מנהג ישראל²² שאמירת ההגדה ("מגיד") שהתחלתו בארבעת הקשיות) היא בניגון שמח²³.

מזיגת כוסו של אליהו - לפני ברכת המזון

ה. בזמנים ידועים²⁴ היו מזוגים כוסו של אליהו לפני ברכת המזון, ולאחרונה²⁵ נהגו למזוג לפני ברכת המזון בכל פעם²⁶.

19) ש"פ מסות-מסעי תשנ"א – התועודיות ע' 80: "עד" ובדוגמת הסיום דערב פסח שמנהג ישראל להביא גם הקטנים בכורים הקטנים".

20) הגדה מצויירת

ש"פ ויקה-פקודי תשמ"ח – התועודיות ע' 480. וראה התועודות פורים תשמ"ז, התועודיות ח"ב ע' 637: "נסיים ההתועודות עם גזירה חדשה: בהמשך להנזכר לעיל ע"ד ההשתדלות שכל ילד וילדה ירכשו לעצמם סידור וחומש וקופת צדקה משלהם – הנה בעמדנו 'שלושים יום לפני חג' [שמצינו בו הדגשה מיוחדת על תינוקות (ועד שמשנים כמה ענינים כדי שלא ישנו התינוקות)], יש להוסיף ולעורר, שכדאי ביותר להכין עבור התינוקות 'הגדות' חדשות משלהם, וכמובן שהגדות אלו צריכות להיות עם 'ציורים' וכו', ובצורה נאה ('זה א-לי ואנוה') כדי להמשך את לבם כו', שידעו לא רק ה' קושיות, אלא גם התירוצים על כל השאלות... ויה"ר שעוד לפני בוא הזמן שצריכים לשאול ה' קושיות ולהגיד התירוץ – יבוא התירוץ הכי טוב והכי פשוט על הקושיות הכי גדולה של מציאות הגלות – שהוא ענין הגאולה האמיתית והשלמה".

21) ש"פ צו תשנ"א – התועודיות ע' 443-444: "ובודאי - לא יצטרכו להגיע לזה, כיון שהקב"ה ודאי יברך ויספק לעוסקים בזה את כל המצטרך, ויותר מזה".

22) חג שכולו שמחה

משיחת ש"ט ניסן ל"בצאות ה" תשמ"ט – התועודיות ע' 36: "בחג הפסח מודגש גם שכל עניניו... הם מתוך שמחה, כמנהג ישראל וכו'".

23) מרכיבי השמחה

שם תשמ"ט: "ונוסף על זה 'אין שמחה אלא ביי', שמחה שבאה לאחר כוס יין של קידוש, ולאח"ז – עוד ג' כוסות שמוספים עוד יותר בשמחת החג, שכל זה מביא לשמחה גדולה ביותר – נוסף על השמחה שבה מחוייבים ע"פ הלכה מפני הי"ט 'מועדים לשמחה'".

24) הרבי בהגדתו מציין לשיחת ליל א' דוח הפסח תש"ג, ושם: "מזיגת כוסו של אליהו – אחר ברהמ"ז. חוץ מזמנים ידועים שהיו מזוגים כוסו של אלי' הנביא קודם ברהמ"ז. (בשנה זו מזג ל"ק אדמ"ר בעצמו את הכוס של אלי' ולפני ברהמ"ז, הן בליל א' והן בליל ב')."

25) בניגוד למה שכתב הרבי מה"מ בהגדה: "מזיגת כוס זה אחר ברהמ"ז".

מחזירים בשירה

ו. בסיום הסדר (אחר אמירת "לשנה הבאה בירושלים") מחזירים היין מכוסו של אליהו להבקבוק²⁷, וכל המסובים מנגנים בשעה זו הניגון שעל הפסוק "א-לי אתה ואודך"²⁸.

גם הקטנים נזהרים

ז. בנוגע לשבעת ימי הפסח - נזהרין ביותר ממצה שרוי', (גם בנוגע לקטנים, מצד ענין החינוך²⁹), עד כדי כך, שמכסין המצות שעל השולחן שלא יפלו עליהן מים, וכן מכסין המים שלא יפול בהם פירור מצה³⁰.

מהוראות הרבי לחול המועד במשך השנים

צבאות ה': יש לערוך כינוסים ומסיבות לילדי ישראל שלפני גיל מצוות (בנים לעצמם ובנות לעצמן) ובארץ הקודש בשביעי של פסח, להסביר להם את משמעות יציאת מצרים ומסירות נפשם של ישראל אז לעבור בים כדי להגיע למתן תורה, מה שהביא את בקיעת הים ועד למתן תורה, וכדאי ונכון לקשרם עם סעודת משיח, ועל ידי זה מחזקים קיום העולם וממהרים את קץ הגלות³¹.

מבצע תורה: "בקשר לקביעות של ימי חול-המועד פסח דשנה זו - שבאין בהמשך אחד שאין יום השבת מפסיק ביניהם... נשאר על כל אחד ואחד הציווי המלא של "חייב לעסוק בתורה יומם ולילה ממש" (כמובן, מלבד הזמנים המיועדים לתפילה ולקיום מצוות "משמחת בחגך" שהיא מצוות-עשה מן התורה גם בחול-המועד, וכיוצא בזה)... מכיון שחול-המועד אסור במלאכה, וגם אין בו מצוות "חציו לכס" דיום-טוב, ו"לענגו" דשבת, לכן נשאר בו על כל אחד ואחד הציווי המלא של "חייב לעסוק בתורה יומם ולילה ממש" (מלבד זמני התפילה, ומלבד שמחת יום-טוב [ומבצעיו], כמובן). ולכן, מכיון שהקביעות דשנה זו היא שכל ימי חול-העוד רצופים הם, הרי זו הוראה על תוקף החיוב של לימוד התורה ביתרון מיוחד בימים אלה.

על פי ה"ל, ובהמשך למדובר על דבר כיבוש כל העולם כולו על ידי הוספה בלימוד התורה וביתר שאת וביתר עוז – מהראוי ונכון וטוב אשר בימי חול המועד פסח יוסיף כל אחד ואחד בעסק התורה הן בלימודו הוא והן בנוגע לזולת: להשתדל עם כל מי שיכול לפעול עליו שגם הוא יוסיף אומץ בלימודו בימים אלו ובהתאם להנ"ל³².

בהוראת רבותינו אדמ"ר מוהרי"צ ואדמ"ר מה"מ על המורים לשמור קשר עם התלמידים/ות בימי חול המועד.

26) ש"פ מצויע תשמ"ט בשוה"ג להערה 78 – התועודיות ע' 8. וראה שם בהערה: "מזיגת כוסו של אליהו – אף ששייכת לחלקו השני של הסדר שקשור עם הגאולה העתידה, ה"ה לפני אמירת "שפוך חמתך אל הגויים", שרומז שהתחלת הגילוי ד'כוסו של אליהו' (באופן של טעמה כו') שייך כבר בסיום זמן הגלות, כשיש עדיין צורך ב"שפך חמתך על הגויים" (לפני שלימות הביטוי כו')."

27) שם ע' 8: "שרומז שגם בחי' "החמישית לפרעה" (כוס חמישי) נמשכת ומתלבשת ב"כלים" ("בקבוק")." [הסבר קצר: ישנו חמש דרגות בשמחה, הדרגה החמישית נקראת "היחידה" והיא הדרגה הגבוהה ביותר של הנשמה. הארבע הרמות הנמוכות משקפות ארבע דרגות בגילוי האלוהי, ואילו החמישית, היחידה, מייצגת את עצמותו ומהותו של ה'. גם לקליפה יש חמש דרגות, ופרעה מייצג את הדרגה החמישית - מהותו של רוע. בלילה הזה, אבחנו מזוגים חמש כוסות כדי לסמל את שחרורנו מכל חמשת דרגות הרוע ועלייתנו לדרגות הקדושה. החזרת היין של הכוס החמישית לבקבוק, מרמזת על כך כי גם הדרגה הגבוהה ביותר, נכנסת ל"כלים" - לחייו הגשמיים והימים יומיים. העורך]

28) פריצת הגבולות עבור האור חסר הגבולות

הערה 79 ע' 8 שם. וראה שם בגוף השיחה: "עם היות שחג הפסח הר"ע של דילוג, יציאה מכל ענין של מיצר וגבול וגדר כו' - ה"ז נמשך ומתגלה גם ב"כלים", במדידה והגבלה, בכל פרטי ודקדוקי עניני "ליל הסדר", ג' מצות וד' כוסות כו'.

ועד שגם "כוס חמישי", כוסו של אליהו, שמורה על בחי' שלמעלה ממדידה והגבלה דכל סדר ההשתלשלות, בחי' "החמישית לפרעה", ד"אתפריעו ואתגליין מיני' כל נהורין", עד למהותו ועצמותו ית' ממש, שלכן, אין שותים ממנו רק מסתכלים עליו – הרי בסיום הסדר מחזירים היין מכוסו של אליהו להבקבוק, שרומז שגם בחי' "החמישית לפרעה" נמשכת ומתלבשת ב"כלים".

וע' 13 בהערה 126: "ועד"ז בהחזרת היין מכוסו של אליהו להבקבוק, שנת"ל (ש"ז) שרומז להמשכת בחי' "החמישית לפרעה" ב"כלים" - שההמשכה ב"כלים" גופא היא באופן של "רנת", ניגון ושיר, היינו, מתוך שמחה "שפורצת גדר", והניגון הוא על הפסוק "א-לי אתה", שבחינת "אתה" נעשה "א-לי" (א-ל שלי)".

29) לילות חג הפסח תשמ"ח הערה 258 – התועודיות ע' 111: "כולל גם בנוגע לקטנים, אשר, מצד ענין החינוך צריכים גם הם להזהר ממצה שרוי' וכו'".

30) שיחת אחרון של פסח תשמ"ח – התועודיות ע' 171. [וקטנים ביותר שלא הגיעו לחינוך, יש להקל האכילים במצה שרויה, ולבד שלא יאכלו מצת מכונה – הרב יוסף שמחה גינבורג, התקשרות].

31) לק"ש חלק כב עמ' 217.

32) משיחת שבת הגדול שנת תשל"א, לק"ש כז עמ' 266.

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, ולעילוי נשמת ר' יהודה בר' צבי הירש ע"ה סטראל נפטר בש"ק פ' נצבים, ז"ך אלול ה'תשס"ה וזוגתו מרת טשארנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה סטראל נפטרה בליל ה' טבת ה'תשס"ו ת. נ. צ. ב. ה. נדפס ע"י בנם הור"ר שמואל וזוגתו מרת מלכה שיינדל ומשפחתם שיחיו סטראל

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתנו באינטרנט: www.moshiach.net/blind, or: www.iChossid.com

יחיא אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

שיש לו רק מושג בזה שתומכי תמימים צריכה לפעול – מבין מעצמו, ובאם צריך לביאור נוסף – יוכל לפנות לשני שיוכל להסביר לו.⁸

י"א ניסן - יום הולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

פתיחה

הרבי נולד בניקוליב, רוסיה, בי"א ניסן, תרס"ב, ונקרא על שם הצמח צדק (הרבי מליובאוויטש).

יש לציין, כי הפעם הראשונה שהחשיבות של יום הולדתו של הרבי הוכרה לציבור – והפכה את יום ההולדת ליום משמעותי עבור כל יהודי – היתה בלוח 'היום היום', שם כת הרבי:

"ביום ההולדת, על האדם להתבודד, ולהעלות זכרונותיו ולהתבונן בהם, והצריכים תקון ותשובה ישוב ויתקנם".

ברור, שיום הולדתו של נשיא הדור, הוא יום משמעותי עבור כל אנשי הדור. יום התועדות. היום מתחילין לומר מזמור תהילים המתאים למספר שנותיו של כ"ק אדמו"ר מה"מ. לאחר מכן, אומר כל אחד את המזמור המתאים למספר שנותיו.⁹

הוסיף בתורה ומצוות מתוך התועדות של שמחה

א. יש לנצל יום זה, באופן שעל ידו יתוסף בכל עניני תורה ומצוות, ומתוך שמחה, על ידי התועדות של שמחה במעמד כמה וכמה מישראל, אנשים נשים וטף (כמובן עם מחיצה על פי שולחן ערוך¹⁰), שמחה של מצוה ושמחה של תורה¹¹.

שמחה גשמית - מאכל ומשקה

ב. [הנ"ל הוא] עד לשמחה גשמית הקשורה עם הגוף הגשמי¹², על ידי אכילה ושתי, "לחם לבב אנוש יסעד", ובפרט מאכל המשמח ומשקה המשמח¹¹, ופשיטא - בהגבלות הידועות (ד' כוסיות, וכוסיות קטנות, וגם זה - לאו כל מוחא סביל כו')¹³.

לימוד הפרק החדש

ג. בודאי ישנם כמה וכמה שכבר למדו פירושי הפסוקים דמזמור [צ'] זה בספר תהלים של "נעים זמירות ישראל" שהתחילו לומר בימים אלה כפי שנתבאר בפנימיות התורה, וכבר נתפרסמו בדפוס¹⁴.

י"ג ניסן - יום הילולת ה'צמח צדק' תרכ"ו

לימוד תורת הצמח צדק

א. בודאי¹⁶ ינצלו יום סגולה זה (והימים הסמוכים אליו) להוסיף בלימוד תורתו של הצמח צדק הן בנגלה דתורה [בהספרים שנקראו על שמו, 'צמח צדק'¹⁵] והן [ובמיוחד] בנסתר דתורה, קבלה וחסידות [החל מהגהותיו על ה"לקוטי-תורה"¹⁵], ומה טוב - ג' פעמים במשך המצת-

8 אין מניעות ועיכובים

שם. ועם ע' 531-2: "...ואפילו באם היו פעם מניעות ועיכובים בקשר להשיבה (ובפרט במדינה היא) – שבאמת הרי גם זה ה' בדרך נסיון שברובו אין לו ממש (רק דמיון) – הרי עתה כבר אין שום מניעות. . . הרי עתה בנקל יותר להשלים רצון מייסד ומנהל הישיבה בלי שום מניעות ועיכובים אלא אדרבה – באופן של הוספה על גבי הוספה, בכל הענינים שהשיבה צריכה לפעול, ובכללות – הפצת היהדות, ובמיוחד – הפצת המעיינות חוצה".

9 וראה שיחת י"א ניסן תשמ"ח, התועדות ח"ג ע' 36, ביאור פתגם זה בספר היום יום.

10 התועדות שם הערה 16: "להעיר, שמחיצה דקדושה (ע"פ תורה) מדגישה את המעלה המיוחדת שבכל א' משני הענינים, שיש בזה מה שאין בזה כו'. ולהעיר גם משיעור חומש היומי, 'ולהבדיל גו'".

11 משיחת י"א ניסן תשמ"ח - התועדות ע' 38.

12 וראה שם הערה 17: "דמכיון שבח' אין (המזל ד'שראל) גבוהה ביותר, לכן, נמשכת ומתגלה עד למטה מטה ביותר, בעניני הגוף הגשמי". [חסידות מסבירה כי דווקא הדרגה הרוחנית הגבוהה ביותר, מתבטאת בתחומים הפשוטים ביותר. המזל, המקור הנעלה של הנשמה היהודית, הגובר ביום ההולדת של כל אחד, מתבטא אפילו בענינים הגשמיים הפשוטים ביותר, כמו אוכל ושתי, המעתיק].

13 ציווי זקני המשפיעים

שם בערה 19: "ואין להאריך בדבר הפשוט ומובן לכל גם לקטנים בשכל, שמצד עצמם עלולים לחשוב שע"י הנהגה אחרת כו' ידגישו את שייכותם ל'שמחה של מצוה'. . . שלא בערך מכפי שצטוו ע"י זקני המשפיעים, עד לציווי של נשיא דורנו, בלשון צחה וברורה".

14 משיחת ליל י"ג ניסן תנש"א הערה 77 - התועדות ע' 48: "פירסום שהוא לדורות ומביא גם הזירו ('זירו מיד ולדורות') בהקיום בפועל דכל ענינים אלה".

15 משיחת ליל י"ג ניסן תנש"א - התועדות ע' 48.

ב' ניסן

פתיחה

יום ההסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר רבנו שלום דובער נ"ע מליובאוויטש, אדמו"ר מהורש"ב, דור חמישי לנשיאי חב"ד¹, בשנת תר"פ, בעיר רוטטוב על נהר דון, ושם מנוחתו כבוד². יום התחלת הנשיאות של כ"ק אדמו"ר מהור"צ נ"ע³. הפעולה המשמעותית ביותר אותה י"ש הרבי, היתה הקמת ישיבת תומכי תמימים. הרבי מה"מ הגדיר את ב' ניסן כ"יום סגולה לכל עניני הישיבה"⁴.

לאחר הסתלקותו, כאשר הרבי הקודם נטל על שכמו את הנשיאות, התפתחה והתרחבה רשת ישיבות תומכי תמימים תחת הדרכתו הצמודה של הרבי הרי"ץ⁵.

הקדש רגע להרהר על השפעת הישיבה

א. כדאי, שכל אלו שלמדו (או לומדים עתה) בהישיבה [דתומכי תמימים, או בשינוי שם קצת], ובני ביתם ומושפעים שלהם – יקדישו דקה (ו"יותר" מזה) להתבונן בענינים שהישיבה פעלה עליהם, וצריכה לפעול גם להבא – בחיזוק בלימוד התורה, נגלה ופנימיות התורה, וקיום המצות בהידור, ועבודת התפלה, ובכל מעשיך לשם שמים ובכל דרכיך דעהו⁶.

השפעה סביבתית

ב. הנ"ל כולל גם או אלו שלא היתה להם הזדמנות ללמוד בעצמם מסיבות שאינן תלויות בהן, אבל שלחו את בניהם ובני-בניהם ללמוד שם, ו[גם] בני ביתם ומושפעים שלהם⁷.

מטרות ברורות

ג. בודאי למותר להסביר בארוכה במה צריכה להיות ההתבוננות; כל מי

חאית למודעי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת השומעים) מתשמ"ח ואילך, והוא על אחריות המלקט בלבד.

- 1 הנשיאות החלה בשנת תרמ"ג, אך קבלת עול הנשיאות בכל הפרטים היתה רק בשנת תרנ"ד, ראה 'ספר התולדות - אדמו"ר מהורש"ב, הוצאת קה"ת, כפר חב"ד, תשל"ו, עמ' 34.
- 2 פרשת ימי חיי האחרונים בעלמא דין והסתלקותו נדפסה בס' 'אשכבתא דרבי', ברקולין תשל"ו. בחודש אדר הש"ת, בשל הריסת בית העלמין ע"י שלטונות העיר, הועבר גופו הק' לבית העלמין החדש מתוך מסירות נפש על-פי הוראות תלמידו הרה"ק ר' לוי יצחק שניאורסון נ"ע, אביו של הרבי מה"מ, והקימו במקום אוהל מאותן האבנים שהועברו מאוהל הישן. 'אשכבתא דרבי' עמ' 151, ומשם בתולדות לוי יצחק, הוצאת קה"ת, כפר חב"ד תשנ"ה, עמ' 287. צילום הציון ששופץ נדפס שם עמ' 294-5 ורס"ב 'ימי חב"ד', ביום זה.
- 3 ראה ליקוטי שיחות חלק ד' עמ' 1293 בהערה. חלק יב עמ' 146 בהערה 1. חלק לב עמ' 23 הערה 38.
- 4 ספר השיחות תשמ"ח ח"א עמ' 347 הערות 7, 8.
- 5 ש"פ תזריע, התועדות תשמ"ט ח"ב ע' 534: "נוסף על שאר ימי סגולה כמו ח"י אלו, (שבו התחיל הלימוד בישיבה), וכי"ב".

6 רשת בינלאומית

ש"פ תזריע, ג' ניסן תשמ"ט – התועדות ע' 531: "ענין נוסף בשבת זו שבאה למחרת ב' ניסן, יום הילולא אדמו"ר (מהורש"ב) . . . ויום התחלת הנשיאות של בנו ממלא מקומו – כ"ק מו"ח אדמו"ר, נשיא דורנו.

אחד הענינים העיקריים של אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע הוא – התייסדות ישיבת תומכי תמימים, בתחילה – במקום אחד, ואח"כ (לאחר הגליות שבוה) נתפזרו מחלקות של הישיבה בכל העולם כולו". [הערה 85: כמה מהם – בנינו שם קצת, אבל תוכן ואופן הנהגת הישיבה ואופן הלימוד הוא ברוחה של תומכי תמימים].

6 השפעה נרחבת ללימוד בישיבה

ש"פ תזריע, ג' ניסן תשמ"ט – התועדות ע' 532. שם ע' 531: "...וכמובן ופשוט (ורואים במוחש) שלימוד התורה (נגלה וחסידות) בישיבה – פועלת פי כמה וכמה בתלמידי הישיבה, ועל ידם (לאחר חתונתם) – בבני ביתם, וכל המושפעים שלהם – בנוגע לכל עבודתם (גם לאחר שיוצאים מנותלי הישיבה) . . . כולל ועיקר – לעסוק בכל ענינים אלו מתוך מסירות נפש, של יוצאי מלחמת בית דוד, באופן שלמעלה מדרך הטבע".

7 שם ע' 532: "ובפרט בעמדנו בתחלת שנת השבעים מאז ב' ניסן תר"פ, ויום הילולא ויום התחלת הנשיאות הנ"ל. וגם בשנת הארבעים מתש"ו".

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, ולעילוי נשמת ר' יהודה בר' צבי הירש ע"ה סטראל נפטר בש"ק פ' נצבים, ז"ך אלול ה'תשס"ה וזוגתו מרת טשארנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה סטראל נפטר בליל ה' טבת ה'תשס"ו ת. נ. ג. ב. ה. נדפס ע"י בנם הו"ח ר' שמואל וזוגתו מרת מלכה שיינדל ומשפחתם שיחיו סטראל

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתנו באינטרנט: www.moshiach.net/blind, or: www.iChossid.com

יחסי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

המאפשר ללומד לקבל ידע בסיסי של כל הלכות התורה (או ספר המצוות, המתאר את כל מצוות התורה). מטרת הפרויקט היא להביא את התורה כולה להישג ידו של כל יהודי.

לעורר על שיעורי הרמב"ם

א. ביום הולדתו של הרמב"ם צריכים - לכל לראש - לנצל את ההזדמנות לעורר אודות השיעורים בלימוד הרמב"ם, כל אחד ואחת לפי יכולתו - ג' פרקים ליום, פרק אחד ליום, או הלימוד המקביל בספר המצוות להרמב"ם²³.

הוספה ביהדות בכל מקום ומקום

ב. יש לנצל יום סגולה זה - שמזלו גובר - מתוך "רעש" דקדושה בכל מקום ומקום, להוסיף עוד יותר בכל עניני יהדות, תורה ומצוות כולל ובמיוחד - בנוגע ללימוד תורתו של הרמב"ם (בהוספה על שאר השיעורים בתורה)²⁴.

התוועדות בסמיכות לערב פסח

ג. לערוך התוועדות של שמחה, הקשורה עם עניני יהדות, תורה ומצוות בהשתתפות רבים מישראל, אנשים נשים וטף²⁵.
ד. מכיון שבערב פסח אין הזמן מתאים לערוך התוועדות "ברוב עם הדרת מלך" יעשו זאת בסמיכות²⁶ לערב פסח, ואדרבה - כשנעשה שלא בזמנו צריך להיות באופן של פרסום עוד יותר²⁷.

ח"י ניסן - יום הולדת הגאון המקובל ר' לוי יצחק שניאורסון ויום הכנסתו של כ"ק אדמו"ר מה"מ בריתו של א"א

פתיחה

אביו של הרבי, הרב לוי יצחק שניאורסון, נולד בהומיל, רוסיה, בח"י ניסן תרל"ח. הוא כיהן כרבה של יקטרינוסלב (כיום, דניפרופטרובסק) במשך שנים רבות וזכה להערכה רבה בשל אדיקותו הגדולה, הצניעות והשליטה הפנומנלית שלו בכל תחומי התורה, כולל ובמיוחד, קבלה.

העמידה האיתנה והאמיצה שלו כדי לשמור על מצוות התורה ללא פשרות, למרות ההתנגדות רבה מהמשטר הקומוניסטי, הביאה למאסר קשה וגלות מרה עבורו. בקשר לפסח, היה זה ר' לוי יצחק, שהצליח להשיג את הבלתי אפשרי לכאורה, ולקבל את אישורה של הממשלה הקומוניסטית לייצר מצות כשרות לפסח תחת אישורו ובהשגחתו לכל יהודי רוסיה.

כדאי לערוך התוועדות

א. ביום זה יום הולדת אדמו"ר כדאי לערוך התוועדות של שמחה²⁸.

23) שם ע' 44-43. וראה שיחת ליל י"ג ניסן תשנ"א - התוועדות ע' 48: "ויש לעורר... ועד"ז בקשר ובשייכות ליום הולדתו של הרמב"ם למחרתו - יש לעורר ע"ד לימוד הרמב"ם, החל מהשיעורים היומיים".

24) יום הולדתו של נשיא ישראל

ש"פ צו תשמ"ח - התוועדות ע' 518. ושם ע' 517-8: "בהמשך להמזכיר לעיל ע"ד ההצעה בקשר להנהגה ביום ההולדת דכל אחד ואחת מישראל, קבלת החלטות טובות להוסיף בעניני יהדות, תורה ומצוות, מתוך התוועדות של שמחה הרי על אחת כמה וכמה שהנהגה זו צריכה להיות (ואדרבה - ביתר שאת וביתר עוז) בימי הולדתו של **צדיקים ונשיאי ישראל**, כולל גם - יום הולדתו של הרמב"ם בערב פסח, שאז "מזלו גובר". ולכן, יש לנצל... על ידי עריכת "כינוסי הקהל" בזמן האפשרי (בערב פסח עצמו, או בימים הסמוכים - כפי תנאי המקום כו").

25) משיחת י"א ניסן תשמ"ח - התוועדות ע' 38: "וכאן המקום לעורר גם אודות יום ההולדת של הרמב"ם... בערב פסח - לערוך בו וכו'".

26) ראה לעיל סוף הערה 24.

27) פרסום מוגבר בשל שינוי הזמן

משיחת י"א ניסן תשמ"ח - התוועדות ע' 38. ושם בהערה 23: "ע"ד שמצינו בקריאת המגילה (גאולת פורים), ש"בזמנה קורין אותה אפילו ביחיד, שלא בזמנה בעשרה".

28) משמעותו של יום

משיחת לילות חג הפסח תשמ"ח - התוועדות ע' 90: "יום רביעי דחג הפסח חל ביום ח"י ניסן - שבזה מודגשת ההוספה בענין החיות, "החי יתן אל לבו", בכל עניני חודש ניסן, שנקודתו העיקרית - חג הפסח.

וענין נוסף השייך במיוחד אלי - בנו בכורו של אדמו"ר ז"ל שנולד בח"י ניסן... והרי לאחורונה הרעישו אודות עריכת התוועדות ביום ההולדת דכא"א מישראל, ועאל"כ יום הולדתו של יהודי שמטר נפשו על תורה ומצוות, עד כדי כך, שנשאר במאסר ובגלות עד סוף ימיו בחיים חיותו בעלמא דין, ולא עוד, אלא, שגם לאחרי הסתלקותו נטמן ונשאר במקום גלותו, ואין כאן המקום להאריך בענין שאינו גורם לשמחה גדולה, כי אם להדגיש הענין דירידה צורך עלי, היינו שירידה עצומה זו היא אך ורק כדי שע"ז תהי' עלי הכי עצומה, ובמילא, גם תוספת חיות".

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, ולעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל נפטר בש"ק פ' נצבים, ז"ך אלול ה'תשס"ה וזוגתו מרת טשארנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה סטראל נפטרה בליל ה' טבת ה'תשס"ו ת. נ. ג. ב. ה. נדפס ע"י בנם הו"ר ר' שמואל וזוגתו מרת מלכה שיינדל ומשפחתם שיחיו סטראל

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתנו באינטרנט: www.moshiach.net/blind, or: www.iChossid.com

יחסי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לעת, וכל המרבה הרי זה משובה¹⁶.

לקשר בין יום ההילולא ליום ההולדת

ב. מה טוב - בקשר ובשייכות ליום הולדתו של הרמב"ם למחרתו - צירוף שניהם יחדיו, לימוד פירושי הרמב"ם כפי שנתבאר בחידושי הצמח-צדק, כולל גם הביאורים בפנימיות התורה בהענינים שבהתחלת ספרו של הרמב"ם¹⁷.

קיום הוראותיו

ג. להוסיף גם בהליכה בדרכיו אשר הורנו, "ונלכה באורחותיו נצח סלה ועד", כמבואר בספריו, וכן בהדברים שנמסרו אודותיו בעל-פה, ובפרט שבדורנו זה נתפרסמו ריבוי ענינים מתורתו בכתב ובדפוס, ובהם כמה וכמה הוראות¹⁸.

זכות הקדימה לעניני השעה

ד. ולכל לראש - תורותיו והוראותיו בעניני חודש ניסן וחג הפסח, ועל דרך זה בשאר הענינים דתורה שבכתב ותורה שבעל פה¹⁸.

חידושי התורה של הרבי

ה. הנ"ל כולל גם החידושים בעניני תורה שבעל פה שנתחדשו בדורות הכי אחרונים עד לדורו של הצמח-צדק, וכן ההמשך בתורתם של רבותינו נשיאינו שלאחריו, ממלאי מקומו, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו¹⁹.

התמקדות בנושא העיקרי

ו. ובמיוחד בעניני התורה שבהם ה' עיקר התעסקותם ("אין וואס זיי האבן זיך מער געקאכט") - הן בנוגע לנשיא דורנו, הן בנוגע להצמח-צדק, ועל דרך זה בנוגע להרמב"ם, בעל יום ההולדת דערב פסח²⁰.

מעות חיסין

ז. להוסיף בצדקה ש"מקרכת את הגאולה", ועד ש"אין ישראל נגאלין אלא בצדקה", ובהדגשה יתירה בענין שהזמן גרמא מעות חטים²¹.

י"ד ניסן - יום ההולדת של הרמב"ם

פתיחה

הרמב"ם (רבי משה בן מימון) נולד בקורדובה, ספרד, ב"ד ניסן, ד'תתצ"ה. בנוסף לפרסומו כמנהיג יהודי דגול וחכם, מוערך על ידי שליטים ורופא יודע בימיו, חיבר הרמב"ם ספרים תורניים רבים, בהם יצירות חשובות וחסרות תקדים²².

בתשמ"ד, יזם הרבי מחזור לימוד לימוד יומי של משנת תורה לרמב"ם,

16) הבאת המשיח על ידי לימוד תורתו

ש"פ צו תש"נ - התוועדות ע' 29: "יש להוסיף ב"מעשינו ועבודתנו" בהענינים שיש להם סגולה מיוחדת לזרז ולהביא את הגאולה... ובהדגשה יתירה בענין שהזמן גרמא... יום ההילולא של הצמח-צדק, כידוע שבתורתו מודגש ביותר החיבור וההתחללות דנגלה תורה עם פנימיות התורה, אשר, ע"ז באה הגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו, שנקרא בב' השמות "צמח" ו"צדק". ובודאי ינצלו וכו'".

17) סודותיו של הרמב"ם

משיחת ליל י"ג ניסן תשנ"א - התוועדות ע' 48-9: "...ועד"ז בקשר ובשייכות ליום הולדתו של הרמב"ם למחרתו - יש לעורר ע"ד לימוד הרמב"ם, החל משיעורים היומיים.

ומה טוב - צירוף שניהם יחדיו - לימוד פירושי הרמב"ם כפי שנתבאר בחידושי הצמח-צדק, כולל גם הביאורים בפנימיות התורה בהענינים שבהתחלת ספרו של הרמב"ם: "לידע שיש שם מצוי ראשון כו' וכל הנמצאים כו' לא נמצאו אלא מאמת המצאר", "הוא שהנביא אומר וה' אלקים אמת וכו'", ועד להענינים שנרמזו בהם באופן ד"תן לחכם ויחכם עוד", כידוע דרך הלימוד ברמב"ם, שלאחרי לימוד פשוטן של ההלכות בלשון הרמב"ם, "לשון ברורה", מוסיפים לדייק בלשונו, "לשון ברורה" אבל "בדרך קצרה", כדי שמהקיצור תגלה האריכות שהיתה בכונת הרמב"ם, ועד להענינים שלא היו בכונת הרמב"ם, בשכל הגלוי, בעת כתיבת חיבורו, כי אם בהעלם וברמז גם להעצמו... ונתגלו ונתחדשו ע"י תלמיד ותיק. ולהוסיף, שהלימוד באופן דתלמיד ותיק עתיד לחדש הוא בכחו ויכלתו של כל אחד ואחת מישראל וכו'".

18) משיחת ערב פסח תש"נ - התוועדות ע' 44.

19) שם: "אשר, שמו הראשון מרמז על הוספה בכל עניני תורה ומצוות".

20) החלק האישי בתורה

שם: "שהרי לכל אחד ואחת מישראל, ועאל"כ גדולי ישראל ונשיאי ישראל, יש חלק מיוחד בתורה (כמ"ש "ותן חלקינו בתורתך"), ואף ש"אין גו' אתנו יודע עד מה" חלקם המיוחד של נשיאי ישראל, יודעים מהוראותיהם והנהגותיהם בפועל הענינים שבהם היתה עיקר התעסקותם ("אין וואס זיי האבן זיך מער געקאכט").

21) ש"פ צו תש"נ - התוועדות ע' 29.

22) בין ספריו הרבים ניתן לציין את: "משנה תורה", הכולל את כל ההלכות, ו"ג עיקרי האמונה, פירוש המשניות, ספר המצוות (ביאור קצר על 613 המצוות ביחד עם המקורות מהפוסקים ו"מורה נבוכים".